

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIO-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta
Előfizetési ára:
1 évre 2 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m. — Kiadóhivatal: Kispest, Thököly-út 18

Vele, vagy ellene ?

„Aki velem nincs, ellenem van.”
Lu. 11, 23.

Kemény beszéd ez; kicsoda hallgathatja őt?

Mindenesetre át kell gondolni, hogy mit jelent a Krisztussal lenni egyfelől, s mit jelent a Krisztus ellen lenni másfelől. Milyen következményekkel jár egyik is, a másik is.

Sajnos, manapság, a mai lagymatag keresztyénségben sokan akadnak, akik a kérdést nem tartják fontosnak, legalább is nem olyanoknak, ami egész életünkre a legmélyebb és legnagyobb horderejű kihatással lenne. Az egyik részben azt gondolják, hogy a Krisztus ellen lenni sok világi előnyt, élvezetet, sikert jelent, vagy legalább is nem kényszerít olyan dolgokra, amelyek lemondást jelentenek kedvteléseinkről és vágyaink kielégítéséről. A másik oldalon azok, akik úgy vélik, hogy mégis csak a Krisztussal kell tartani, mégis csak az ő követőinek a sorába kell beállni, ezt a legkisebb áldozathozatallal is megtehetik. Általában szeretünk alkalmazkodni a környezetünkhöz, nem akarunk a vallássosságunkkal feltűnni, óvakodunk minden szélsőségtől és túlzástól.

Az arany középúton járunk, mérsekletet tanúsítunk, senkit nem akarunk megsérteni, mindenkinek a kedvét iparkodunk kielégíteni. Olyanok vagyunk, mint a szélkakas, a szelek járását mutatjuk nemcsak a nagy vonalakon, hanem minden egyes emberrel való érintkezésünkben is mindaddig, amíg ez a magatartásunk a magunk vélt érdekeinek így felel meg.

De ugyanaz az ember, aki a saját világi érdekeiért jobbra-balra hajlong és hajbókol, milyen kérelhetetlen, milyen szilárd, milyen kemény és jellemes tud lenni, milyen heroikusan és elszántsággal áll ki a porondra, ha világi érdekeit, pozícióját, vagyonát, jövedelmét veszély fenyegeti! Ez mutatja, hogy az ember nagyon jól tudja, mit jelent az életben a vagy-vagy. A baj ott rejlik, hogy ezt az elszántságot, ezt az egyoldalúságot nem a kellő helyen tanúsítja.

Már pedig csak egy ügy az, amelyben kíméletlenül elszántnak és elmozdíthatatlannak kell maradnunk: a Krisztus ügye. Akármilyen következményekkel járjon, akármiről kelljen lemondanunk, akármit kelljen végbe vinnünk, a Krisztustól nem szabad tágitani. Min-

den más ügynél fontosabb, mindennél előbbre való a Krisztus és az ő uralma, az ő örökkévaló országa. Mihelyt ez kerül életünk középpontjába, azonnal új képet ölt számunkra a világ és más értékskála lép érvénybe. Ez az új értékelés a bizonyítéka újjászületésünknek s ebből az új értékelésből támad az új magatartás, az új életforma. Más lesz a gondolkodásunk, új viszonyba lépünk önmagunkkal, egész környezetünkkel, mások lesznek a célkitűzéseink s megváltozik érzelmi világunk. Az új, életünkben uralkodóvá lett élet-törvény nem a kényszer hatalmával hajt bennünket igába, hanem egybeolvadunk vele, benne látjuk

meg önmagunkat, a belső embereinket, igazi mivoltunkat.

A Krisztus önmegtágadást követel. Igaz, de az önmegtágadás, a lemondás egyáltalán nem jelent elszegényedést. Ellenkezőleg. A lét gazdagodásának, az élet bővülködésének éppen ez az önmegtágadás a nyitja. Ez az a szoros kapu, amelyen át bemegyünk az életre. A koldus eldobja rongyait, a sánta eldobja mankóját, a vak leveszi szeméről a köteléket: ez az önmegtágadás. S ha ezt az „áldozatot” meghozta, akkor veszi észre, hogy amit elvesztett, az semmi, az szemét volt. Az önmegtágadás útján jutott el az élet teljességére, a teljes örömré.

Egyházunk joga a misszióhoz.

Elég sokszor hangoztatjuk a missziói munkát, mint reánk háramló kötelességet. Most, a reformáció hónapjában, vizsgáljuk meg a dolgot a másik oldalról. Van-e nekünk, ágostai hitvallású evangélikusoknak, a reformáció örökösének, jogunk a missziói munkához? Első pillanatra a kérdés talán elméleti kicsinyeskedésnek tűnhetne fel, de hogyan úgy vetjük fel a kérdést: van-e jogosultsága a „felekezeti”, vagy „hitvallásos”, tehát történelmi alapon kialakult egyháziasságnak a missziói munkához, akkor észre vesszük, hogy a feltett kérdés a mai időben, amikor sokat hallunk valami általános „keresztyénség”-ről, viszont nagyon keveset az „egyháziasság”-ról, amikor misszionáriusok is azzal érvelnek, hogy az európai keresztyénségben a történelem folyamán kialakult „felekezetieskedést” nem szabad kivinni a külmisszióba, a kérdés nagyon is aktuális. Mert hiszen arról van szó, hogy egyházunk külmissziói munkája hitvallásos, egyházi munka legyen-e és célul ágostai hitvallású gyülekezetek és egyházak létezését tűzze-e ki, vagy pedig hirdesse a keresztyénséget a maga nagy

általánosságában s bízva rá a benszülőttekből keletkezett gyülekezetekre, hogy szervezetüket és tanrendszerüket hogyan kívánják kialakítani. Másként kifejezve: az egyházunkra bízott kincs, amellyel híven köteles sáfárkodni, olyan természetű-e, hogy azt csak egyházunk hitvallási keretein belül lehet megszerezni, vagy pedig ezeket a hitvallásos kereteket figyelmen kívül hagyhatjuk s csupán a kincset, az evangéliomot közöljük, hirdetjük.

Talán olvasóim is érzik, hogy ez a kérdés nemcsak a külmissziói munkát érinti a legközelebről, hanem egyházunk itthoni munkáját is. Annál inkább, mert nem hiányzik az a nézet a hazai evangélikusok táborában, amely szerint azok a tanbeli árnyalatkülönbségek, amelyek fennállnak például egyházunk és a református vagy egyéb protestáns egyházak között, nem is annyira életbevágó és lényeges különbségek, hogy miattuk érdemes külön sok szót vesztegetni. Már pedig rendkívül veszedelmes és bénító, ha a munkánk szükséges voltáról nem vagyunk meggyőződve s ha az egyház munkáját annyira közömbösítjük, hogy

azt hisszük, azt minden egyházi alap és keret, egyházi bélyeg és jelleg nélkül is érdemileg el tudnánk végezni.

Hogy a kérdésre helyesen válaszoljunk, ahhoz ismernünk kell ágostai hitvallású evangélikus egyházunk lelkét és ennek a léleknek a szavát. S ha ezt a lelket, ezt a szőjétést, ezt a hangot megismertük, akkor azt el kell sajátítanunk. Amíg az evangélikus egyház lelke nem lett a mi lelkünk, amíg nem annak nyelvét beszéljük, amíg nem annak a hangján szólunk, addig természetesen a legjobb igyekezettel sem bírnak egyházi missziót végezni, de ebben az esetben nem is támaszthatunk igényt és nem formálhatunk jogot egyházi missziói munkához. Akkor be kell érünk valami általános keresztyén missziói munkával s ha őszinték akarunk lenni, be kell valanunk, hogy egyházunk missziói munkája nem egyházi munka. S akkor még tisztázunk kell azt is, hogy Krisztusnak és az embereknek szükségük van-e erre a mi egyházi szempontból színtelen és sóatlan munkára.

Egyházunk lelke legtudatosabban hitvallási iratainkból száll és szól felénk. Hogyha azokra hallgatunk és mondani-valójukra jól odahallgatunk, akkor egészen világosan kivesszük, hogy egyházunk az „egyház igazi kincsével, Isten dicsőségének és kegyelmének legszentebb evangéliomával” a „megrettent lelkiismeret”-hez fordul, ezt a megrettent lelkiismeretet akarja megvizsgálni. És pedig megvizsgálni annak a közlésével, hogy Isten nekünk a Krisztus által kegyelmes Atyánk. Ez a reformáció alaphangja s ennek kell kihangzania a missziói munkánkból is. Enélkül munkánk nem lesz egyházi munka, de enélkül egyházunk a missziói munkában nem is tölt be pótolhatatlan vagy nélkülözhetetlen helyet és szerepet.

De vajjon találhatók-e a mai világban ilyen emberek, akiknek a lelkiismerete retteg, akiknek tehát szükségük van erre az üzenetre, erre az evangéliomra? Vagyis időszerű-e, szükségyszerű-e a hit által való megigazulás prédikálása a jelenkorban? Hiszen akárhányszor halljuk ellenfeleink szájából, hogy manapság már senkit sem érdekel ez a dogmatikai szörszálhasogatás. A mai ember, a sokat emlegetett huszadik századbeli vagy modern ember úgynevezett lelki problémái egészen más síkon vetődnek fel. Ha ez így lenne, ha a megigazulás csakis ugyan nem érdekelné a modern embert s talán még kevésbé érdekelné az afri-

kai vagy ázsiai bennszülöttet, akkor megint csak feleslegessé válna a mi egyházi missziói munkánk. De így áll-e a dolog valójában?

A lelkiismeret rettegése a szív elrejtett titkai közé tartozik. De erre vonatkozólag is áll, hogy nincs olyan rejtett dolog, ami ki ne tudódnék s nincs olyan titok, ami napvilágra ne jönne. A lelkiismeretnek és a szívnek is megvan a maga beszéde. Ha van fülünk ennek a beszédnek a megértésére, akkor elkerülhetetlenül rájövünk, s igazán megdöbbenne jövünk rá, hogy az emberek szíve mennyire tele van rettegéssel és pedig lelkiismereti rettegéssel. Afrika őserdeiben, India dzsungeljeiben, Budapest környékén, alföldi tanyán egyaránt megtalálható ez a rettegés. Magán a tényen nem változtat, hogy ezt a rettegést az illető helyesen értelmezi, elemezi, boncolja-e, hogy elhatol-e annak megismerésében a legmélyebb gyökérig, az Istenhez való viszony megromlásáig, a bűnig, vagy beéri felületes vagy téves megállapításokkal. Éppen ez egyik feladata a keresztyén tanításnak és igehirdetésnek, hogy feltárja a rettegésnek lényegét és gyökerét, de egyúttal rámutasson a szabadulás lehetőségére és módjára is. Ezt a feladatot egyetlen más egyház sem látta meg olyan tisztán és egyértelműleg, mint ágostai hitvallású evangélikus egyházunk s ebből a megállapításból folyik missziói kötelezettsége és a misszióhoz való elutasíthatatlan joga.

A mi napjainkban nem annyira az kérdéses, hogy megvan-e a rettegő lelkiismeret, amely vigasztalásra szorul, mint inkább az, hogy vajjon ez a rettegés nem viszi-e az embereket végső kétségbeesésbe s arra a gondolatra, hogy ebből a gyötrelemből nincsen szabadulás. Ez a kétségbeesés az embereket közönyössé teszi az evangélium üzenete iránt és életüket eltompítja, elkábítja. Ez éppen az ellenkezője annak a nyugodalomnak és megnyugvásnak, amelyet Urunk ígér a hozzámendőknek, a benne hívőknek. Hogyha az a kétségbeesett közöny válnék úrrá az emberiségen, ennek az emberi élet teljes elsorvadása, megszegényedése, megüresedése lenne a következménye. De éppen olyan végzetesen romboló hatása van annak is, ha a rettegésre az orvoságot nem ott keresik, ahol megtalálható, hogyha kuruzslószerkezhez vagy mesterséges izgatószerkekhez fordulnak; mindkettőre megvan a szomorú példa a keresztyénség körén belül is. Ezekkel a keresztyénségen belül felmerült módsze-

rekkel szemben szintén kötelessége egyházunknak a hűség a reája bízott kincs, az evangéliom, a tiszta igé irányában s a hűséges sáfárkodás az evangéliommal.

Az evangélikus egyházi misszió előtt tehát újra meg újra az a feladat áll, hogy megismerje az emberek nyelvjárást és kihallva abból a lelkiismeret ret-

tegését, az emberek által érthető nyelven mutasson rá a szabadulás egyetlen útjára: a Krisztusban megjelent, hozzáférhetővé vált ingyenes isteni kegyelem megragadására, igénybevételére. Ehhez joga van, mert ennek hirdetése bízott reá.

Kunst Irén leveleiből.

(November 9-én lesz tiz esztendeje, hogy Kunst Irén misszionáriusnő Kínában meghalt. Alább közölt levele Colombóban, Ceylon szigetén kelt, 1921 március 5-én.)

„Aki önmagát adta mindenkért.“ I. Tim. 2, 6. — „Ilyen áldozatokban győzörkődik az Úr.“ Zsid. 13, 16.

Az Úr készlet arra, hogy újból irjak Néktek. Eddig kilencszer kötött ki a hajónk, hatszor afrikai és ázsiai parton, Port-Szaidban, Suezben, Szudánban, Masszuában, Perimben és február 25-én Adenben, ahol többen kiszálltak, köztük Schmidt és Wider honfitársaink, kik Abessziniában új otthont keresnek. Wider Vera tengeri vasárnapi iskolánk szorgalmas tanítványa volt, német anyától született.

Szudánban partra szállva, megnéztük a várost és a bennszülöttek lakóhelyeit. Míg Port-Szaidban a szorgalmas arabok, Szudánban feketék rakták ki a deszkákat és pedig a fekete színnek mindenféle változatát láttuk. Viseletük is különböző; némelyek félmeztelenek, mások hosszú fehér öltözetben járnak; egyesek kopaszra nyírva, mások gyapjuhoz hasonló, hosszú, göndör hajjal. Énekelve dolgoznak, közben táncolnak a parton. Hajónk I. osztályában utazó misszionáriusokkal megnéztük az új, keletkezőben levő Szudán várost. A tengerben zebra-színű apró halakat láttunk, — egy nagyobb tarka halat is láttunk, feje veres, teste fekete, farka zöld. A városban külföldi, arab és bennszülött árusok boltjai láthatók. Minden sívár, csak egy-két

háznak van kertje, a kertben pálma, oleander és más délszaki fák. A távolban kopasz hegyek. Egy görög és egy arab iskola van a városban, továbbá görög és kopt templom, utóbbi épülőfélben.

A városon áthaladva, a bennszülöttek falujába igyekeztünk. Odaérve, egy-néhány fekete ifjú csatlakozott hozzánk; egyikük egy keveset beszélt angolul. Angol bibliai mondást és bibliai képet mutattam nekik. A házak vagy nádból, vagy falemezekből épülnek, magas lécekből készült kerítéssel, a bejáratnál fent kagylók. Fekete asszonyokat és gyermekeket láttunk, a gyermekek többnyire meztelenek. Az egyik asszony öt-napos kis fekete babát tartott karján, a kerítésen belül állt. Igen barátságosan mutogatta és azt mondta: baba! Rámutattam Jézus képére és magyaráltam, — úgy látszott, hogy megértette, miről van szó. A gyermekek mind körülvettek, a kisebbek lábujjhegyre álltak, hogy lásanak valamit, és egymást taszigálták, hogy halljanak valamit, persze nem értették. Mondtam, hogy Jézus, a Megváltó, mindenkit szeret, a gyermekeket is szereti és ha hiszünk benne, mennybe vezet. Tevéket is láttam; az egyiket kis gyermek vezette, a tevén kétoldalt zsákok, a nyergen asszony ült. A tevék fekélyesek, roppant soványak. Dél felé járt az idő, hűs szél enyhítette a nap melegét, különben most vannak a leghidegebb napok, mondják. Már jó darabot mentem a pusztaságon át, midőn egy ifjút láttam utánam jönni. Megvártam. Kért, hogy magyarazzam meg a keresz-

tyén irat értelmét, amit kapott: „Look unto me and be you saved“ és „Ján. 3, 16.“ Értelmesen hallgatta és megköszönte. Bár adná az Úr, hogy ez a néhány, a sivatag homokjába vetett mag is kikeljen és örök életre érlelő gyümölcsöt teremjen. Igazi néger faluban voltam.

Amíg ezeket írom, a fedélzeten előttem egy indiai guggol, aki angolul beszél, szeret Jézusról hallani; Mollades a neve.

Próbálok a jó magból sokaknak juttatni. Az Úr különös kegyelmet ad az olasz nyelvhez, meg tudom magamat értetni és az Úrról is tanubizonyságot tudok tenni az olasz hajósok előtt. Az első osztályban levő svéd misszionárius

testvérek segítségével vasárnaponként énekelni szoktunk gitár kíséretében, majd az egyik, majd a másik fedélzeten, vagy a mi alsó kabinunkban, ahol most csak huszonketten maradtunk. Az afrikai parton sok kagyló, koráll és szivacs volt, meg sok tengeri meduzát mosott a hullám partra.

Február 22-én értünk Masszauába. Ez olasz gyarmat, már régebbi város. A kormányzó kertje igen szép. Egy kis kath. templom is van ott.

Hajónkon most még két magyar utazik, az egyik mérnök, Sanghaiba megy, a másik egy fregattkapitány, aki holland szolgálatba lép több osztrák tiszttel.

A jelenkor vallásos világproblémái.

Bohne evang. lelkész, Oberlungwitz.

I.

Az izlám Afrikában.

Az izlám az utolsó évtizedekben nagyon erősen előretört Afrikában és mindig gyorsabban teret nyer. Keletafrika nemsokára világosan észreveszi majd az izlámnak északról való előretörését. A Kilimandsaro környékén már meglehetősen erős csoport van. Amikor vezérük, Aga Khán meglátogatta ottani híveit repülőgépen, föllángolt a hozzá, isteni erők állítólagos hordozójához özőnlő ezek lelkesedése. Honfitársai, az ott élő hindu kereskedők nagy pénzüsszegeket adtak neki, keletafrikai toborzómunkája számára. Ez lesz nemsokára az izlám és keresztyénség közötti harcnak a gyújtópontja.

Dehát olyan fontos az nekünk, hogy az ottani emberek mohammedánok vagy keresztyének lesznek-e? Ne hagyjuk-e a bennszülötteket azt csinálni, amit akarnak? Nem, mert itt világméretűről van szó!

A vallásos kérdés Afrikában is megélevenedett. A szellemhit vallásai nem

állnak helyt a kultúrával és az újkori fejlődéssel szemben. Összeomlanak. A haladó bennszülött háttér fordít nekik. A keresztyénség komoly követelményeket támaszt vele szemben, tehát mint a fehérek hite, népi és faji okokból gyanússá válik előtte. Önkéntelenül az izlám felé hajol. Ez a fekete ember vallásaként mutatkozik be és a színes népek megmentőjeként dicséri föl magát, az Európa pusztító befolyásával szemben vívott harcban.

Ebben van a fő veszély, amely az izlám ből ered és világméretűvé teszi azt. A bennszülöttek ellenséges érzülete a fehérekkel szemben már hosszú idő óta elterjedt Afrikában. Ez az érzület rendkívül előrehaladt az utolsó években. Az izlám továbbá terjesztője a színesek fagyűlöletének a fehérek ellen. Ha nem sikerül a bizalom alapját megvetni, akkor Afrika a jövőben a fehérek és feketék közötti szörnyű harc színhelye lesz.

Ez azonban elsősorban attól függ

majd, vajjon az izlám, a fajgyűlölet hordozója győz-e, vagy a keresztyénség. Tény, hogy a keresztyénség sánc az izlámmal szemben. Ahol meggyökerezett, ott az izlám nem tud behatolni. A keresztyének nem fogékonyak csábításaival szemben, sőt támadásba mentek át. A Pare hegységben, a régebbi Német-Kelet-Afrikában, ahol az izlám erősen elterjedt, a keresztyének ellenmunkája örvedetes eredményt hozott magával. Az egyik állomáson pl. 53 új megkeresztelt között 47 az izlámól jött át. Azonban sietni kell. Ha a törzsek hosszabb ideig az izlámokban nevelődnek, fanatikuská

válnak és megkeményednek a keresztyén üzenettel szemben.

Az afrikai misszióban nemcsak a Krisztusról szóló üzenet terjesztéséről van szó. Együttal harc a fajgyűlölet ellen és harc a fehérek és feketék közötti békességért. Ezt azoknak is föl kellene ösmerniök, akik nem értik meg a missziót és meg kellene látniok, hogy missziói munkánk maga politikai tekintetben nem szeszély, vagy valami különös, sőt korunk számára talán káros műkövelés, hanem világpolitikai fejlődés jelentős tényezőjévé lesz, tevőlegesen bele nyul és belehatol a jelenkor világműködéseinek egyikébe.

Kunst Irén emléke.

Folyó év november 9-én lesz 10 éve annak, hogy Kunst Irén, az első magyar evangélikus nőmisszionárius Kínában meghalt. Ez év tehát Istentől adott drága alkalom nemcsak arra, hogy Kunst Irénről kegyelettel megemlékezzünk, hanem arra is, hogy magyar evangélikus egyházunkat a missziói parancs fényébe állítsuk. A Magyar Ág. Hitv. Evangélikus Misszióegyesület már előre készül arra, hogy e nevezetes évfordulót ünnepi alkalommá tegye. Az előkészületek közül bejelentjük, hogy rövidesen nyomás alá kerül egy, iskolai emlékünnepekhez részletes anyagot szolgáltatató kis emlékfüzet. E kis füzet szól általában a

külmisszióról; ismerteti Kínát, hol Kunst Irén működött és meghalt; elénk tárja Kunst Irén élettörténetét és szolgálatát; szól e szolgálat folytatójáról, Kunos Jenőről és a misszió belső frontjáról. Ez előadásokon kívül több, szaválásra alkalmas költeményt is közöl.

Ezt az emlékfüzetet minden iskola és gyermekszövetségi vezető kézhez kapja. A füzet ára: tetszés szerinti összeg be küldése a Misszióegyesületnek a füzethez mellékelte 16.188. sz. csekklapján. — Kellő érdeklődés és előjegyzés esetén a füzet másoknak is, különösen iratterjesztések rendelkezésére is szolgál. — *Dr. Györfly Béla* lelkész, Felpéc.

Német missziók a háborúban.

A németországi Evangelischer Bund „Lerombolt templomok — élő gyülekezet” címen egy könyvet adott ki a németországi légi bombázások következtében elszenvedett károkról. A könyv egyik részében Knaak S. dr. missziói igazgató a külmissziói társulatok káraitól ír. Ezt a cikket ismertetjük röviden az alábbiakban. A **Berlini Missziótársu-**

lat épületében 1943 végén gyújtóbombák okoztak nagy károkat. Az egyik ház tetőzete egészen leégett. 1944 februárjáig az épület tető nélkül az időjárás viszontagságának ki volt téve. Minden esőzés és havazás után órákig tartó munkába került az épületnek a teljes pusztulástól való megmentése. Február első felében kezdték meg a

tető helyrehozását. Az épületben sok család lakott, ezek valamennyien hajléktalanokká lettek. A két felső emeletet ki kellett üríteni, de a víz az alsóbb emeleteket sem kímélte. A víz egészen a földszinten levő irodahelyiségekig hatolt. Mindamellett a házban a munka egyáltalán nem szünetelt. Igaz, hogy napokig kellett minden erő megfeszítéssel dolgozni, mire az 1400 ablaktáblát legalább egyrészt üveggel, papírral és deszkával úgyahogy helyrehozták s több megbetegedés is volt amiatt, hogy az időjárás viszontagságai ellen nem lehetett kellően védekezni, azonban mégis hálás volt mindenki azért, hogy emberéletben nem volt veszteség s hogy valamennyi család, akik kénytelenek voltak lakásukból kiköltözni, elhelyezkedést találtak a kevésbé sérült régi épületben, úgy hogy a hatóság által felkínált inszégakásokat nem kellett igénybe venni. Néhány napig ugyan a rendbehozási munkák minden erőt igénybe vettek, de igen hamar megindult a munka minden ága és az elmaradt dolgokat is pótolták. Minden vasárnap és hétköznapokon is sok gyülekezet áll a missziói ház gondozásában nemcsak azért, hogy megmaradjon a kapcsolat a missziói ház és a missziói barátok közt, hanem azért is, hogy kivegye a részét a népmisszió mostani nagy feladataiból. A missziói ház a népmisszióval szoros, szervezeti összeköttetésben áll. A Berlini Misszió felkészül arra, hogy Délafrikában, a régi Német-Kelet-Afrikában és Kínában újra felvegye a munkát. Azok a nem német missziók, amelyek a Berlini Misszió elárult munkamezeit különösen Német-Keletafrikában átvállalták, tudják, hogy a munka felvételére készülünk és hogy ők csak helyetteseink, de nem örököseink. A svéd missziói körökre nagy hatással volt, hogy egyházunkban a missziói akarat a háború alatt inkább erősült mint gyengült. — Barmenben az **Allianz-China-Mission** háza a várost ért nehéz

támadások alatt súlyos találatokat kapott. A teremnek csak a falai maradtak meg. Az egész leltári érték megsemmisült. Az irodákban a kartoték, a pénztári könyvek, a gyűjtőmappák, a címnyilvántartó, az irattár, a kínai gyűjtemény, minden teljesen elpusztult. A helyettes vezető hajléktalan lett. Több misszionárius és misszionáriusnő is mindenét elvesztette a szétrombolt lakásokban. — Rostockban a **Deutscher Frauen-Missionsgebund** háza pusztult el. De máshol el tudtak helyezkedni s most, ami az adminisztrációt illeti, a munka a régi mederben folyik. Az itthon levő nővérek nagyrészt mint gyülekezetgondozó nővérek vagy helyettes lelkészek működnek mecklenburgi gyülekezetekben. — A **Lipcei Misszió** háza is megromlásra jutott a Lipsét ért támadások alatt, főleg sok ablaka törött be. Egészen véve azonban megállapítható, hogy a ház a nagyon összebombázott környezetben egyike az aránylag megkímélt házaknak. Itt is, már amennyiben a háborús viszonyok megengedik, a régi ben van folyik minden munka. — Brémában a **Norddeutsche Mission** háza meg lehetősépségekben maradt. Ennek a misszióknak Hamburgban is volt telepe, de a hamburgi épületek egészen elpusztultak. — A **Deutscher Evangelischer Mis-**

A HARANGSZÓ

könyv-, papir- és írószerkereskedése megnyílt

Célja, hogy elsősorban vallásos irodalom termékeivel lássa el evangélikus népünket. Bibliák, Énekeskönyvek, vallásostárgyu olvasmányok, papir-, raiz- és írószerek nagy választékban kaphatók. Bárhol megjelent minden könyvet is szállít. Címe:

Harangszó könyv-, papir- és írószerkereskedése, Győr, II., Petőfi-tér 1.

Csekkszám 31,141. Telefon: 17-91. A könyvkereskedést olvasóinknak pártfogásába és támogatásába ajánljuk

sionsrat berlini deviza-irodájának épülete, amelyben valamennyi német evangélikus missziói társulat anyagi ügyeit intézik, az ablakait leszámítva, kárt nem szenvedett. — A károsult missziói társulatokhoz nagyon sok segélyadomány érkezett egyesektől és gyülekezetektől, úgyhogy bizonyos mértékig kártalanítva vannak. — Az épületek megmaradásánál fontosabb a missziói-akarat megmaradása az itthoni egyházban. Ez az akarat nem bénult meg, hanem mind-

eddig váratlanul erősnek és szívósnak bizonyult. Aminthogy a missziói munkamezőkön is az elárvult vagy magukra hagyatott gyülekezetek példás hűséggel ragaszkodnak hitükhöz és a számuk még ott is, ahol nincsenek misszionáriusok, csodálatos mértékben gyarapodott. Sőt azt tapasztaljuk, hogy a misszionáriusok munkájának kényszerű szünetelése a missziói fiatal egyházak felelősségtudatának és önállóságának örövendetes fejlődését eredményezte.

K i m u t a t á s

a magyarországi evangélikus misszióegyesület pénztárába 1944. évi augusztus 20-tól szeptember 20-ig beérkezett összegekről.

Tagdíj: Zámory Lászlóné Cegléd 4 (2) P.

Offertorium: Bpest Üllői-úti külm. óra 12.90 P.

Perselygyűjtés: Bpestről: Fink Györgyné 6.95, 752. sz. persely 33.40, Lusztig Kató 14.38, Pétery Sarolta Léva 3.50, Homola Teréz Kassa 5, Horváth Zsófia 9.46 P.

Kunos Jenő missziójára: Budapestről: Dr. Molnár Gyula 10, Radochay Jenőné 10, Budai egyház útján: Frommer Géza 20, N. N. 1, özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Zalán Frigyes Aszód 5, özv. Soltész Gyuláné Nyiregyháza 40, Solymár András

Komádi 5, Sággy Jenő B.-szárszó 3, Ev. Imaközösség Orosháza 120, özv. Kertész Lajosné, Várpalota 3; özv. Mályusz Tiborné Kíspeszt 5, Zámory Lászlóné Cegléd 4, Becker Ferenc Sárszentmiklós 20, özv. Molnár Jánosné Czirák 3 P.

Rokonnépek missziójára: Rimár Jenő Bpest 20, Sággy Jenő 3 P.

Missziói házra: Dr. Molnár Gyula Bpest 10 P.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk! Budapest, 1944 szeptember 20.

Csekkszámla: 16.188.

Rimár Jenő
evang. lelkész, pénztáros,
VI., Fóthy-út 22. sz.